

W perspektywie finansowej 2021-2027 realizowane będzie podejście terytorialne poprzez zastosowanie:

- ZIT dla MOF Aglomeracji Opolskiej,
- **innych instrumentów terytorialnych (IIT)** wspierających rozwój 4 Subregionów powiązanych ze sobą funkcjonalnie poprzez realizację projektów, wymagających współpracy JST zgodnie ze wspólnie opracowaną strategią, rewitalizację miast, gmin miejsko-wiejskich i wiejskich (w oparciu o GPR-y pełniące funkcję strategii IIT)
- **krajowe OSI**, tj. miasta średnie tracące funkcje społ.-gosp. i obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Interwencja w tym obszarze będzie realizowana na podstawie GPR-ów (jako IIT).

Wyzwaniem dla spójnego rozwoju terytorialnego regionu będzie interwencja na wzmocnienie OSI regionalnych cechujących się systemami powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych określonych w SRWO 2030. Wsparcie skierowane będzie m.in. na rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego, wzmocnienie funkcji kulturowych, ochronę i poprawę jakości środowiska oraz walorów krajobrazowych, czy wzmocnienie funkcji społecznych służących mieszkańcom regionu. W opolskim niezbędna jest poprawa zdolności ośrodków miejskich do kreowania zrównoważonego rozwoju, wzrostu i zatrudnienia (m.in. przez przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom suburbanizacji, ponowne wykorzystanie zagosp. terenów, rewitalizację obszarów zdegradowanych), wspomaganie ośrodków z problemami rozwojowymi oraz stwarzanie warunków do partnerskiego zarządzania rozwojem. Poprawa spójności społecznej i terytorialnej na obszarach miejskich wymaga realizacji kompleksowych i zintegrowanych działań rewitalizacyjnych, w wymiarze społecznym, gospodarczym i fizycznym. Szansą rozwojową regionu jest także pełniejsze wykorzystanie potencjałów obszarów wiejskich oraz małych miast. Należy więc wspomagać rewitalizację tych obszarów.

PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE

Priorytet 10	Fundusze Europejskie na wzmocnienie potencjałów endogenicznych opolskiego.
10.1	Dziedzictwo kulturowe i kultura, rozwój turystyki na obszarach miejskich - Aglomeracja Opolska
10.4	Dziedzictwo kulturowe i kultura, rozwój turystyki na obszarach innych niż miejskie - 4 subregiony
Zakres wsparcia:	
<ul style="list-style-type: none"> → obiekty dziedzictwa kulturowego i działalności kulturalnej → inwestycje dotyczące szlaków turystycznych	
Warunki wsparcia:	
<ul style="list-style-type: none"> → projekty turystyczne muszą oddziaływać na gospodarkę, środowisko i życie społeczne → działania muszą być wdrażane za pomocą instrumentów terytorialnych tj. strategii aglomeracyjnej / subregionalnej	

10.2 Rewitalizacja na obszarach miejskich

10.5 Rewitalizacja na obszarach innych niż miejskie

Zakres wsparcia:

- fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznej m.in. na rzecz lokalnej społeczności i gospodarki.

Warunki wsparcia:

- podstawa realizacji - obowiązkowy Gminny Program Rewitalizacji (GPR) - (od 1 stycznia 2024 r.)
- zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochrona drzew
- zwiększanie powierzchni biologicznie czynnych
- unikanie tworzenia powierzchni uszczelnionych tzw. Betonozy
- infrastruktura drogowa jako niezbędny element projektów do 15% kosztów kwalifikowalnych

10.3 Europejska Inicjatywa Społeczna - Aglomeracja Opolska

10.6 Europejska Inicjatywa Społeczna - 4 subregiony

Projekty niekonkurencyjne z zastosowaniem grantów:

- małe inwestycje gmin we współpracy z przedstawicielami lokalnych społeczności (radami dzielnic/sołectskimi) / organizacji pozarządowych, o charakterze m.in. prospołecznym, prozdrowotnym, kulturalnym, edukacyjnym, turystycznym – przedsięwzięcia o charakterze oddolnych inicjatyw.

Warunki wsparcia:

- działania muszą być wdrażane za pomocą instrumentów terytorialnych tj. strategii aglomeracyjnej / subregionalnej

DZIAŁANIA MIĘKKIE

Priorytet 5

Fundusze Europejskie wspierające opolski rynek pracy i edukację

5.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana przez PUP

5.2 Aktywizacja zawodowa realizowana poza PUP

5.3 Wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy

Zakres wsparcia:

- aktywizacja zawodowa bezrobotnych, ubogich pracujących, uczestników hufców pracy
- podnoszenie kwalifikacji kadr rynku pracy
- zwiększenie udziału kobiet w rynku pracy i zwalczanie stereotypów związanych z płcią

5.4 Usługi zdrowotne dla pracujących i bezrobotnych

5.5 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników oraz elastyczne formy zatrudnienia

Zakres wsparcia:

- realizacja rehabilitacji medycznej ułatwiającej powrót do pracy
- podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez pracodawców, w tym wdrożenie elastycznych form zatrudnienia
- outplacement

5.6 Edukacja przedszkolna

5.7 Kształcenie ogólne

5.8 Program pomocy stypendialnej

5.9 Kształcenie zawodowe

5.10 Edukacja włączająca

Zakres wsparcia:

- Wychowanie przedszkolne poprzez:
  - tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego
  - wydłużenie godzin pracy ośrodków wychowania przedszkolnego (OWP) oraz rozszerzenie ich oferty
- Kształcenie ogólne i zawodowe poprzez:
  - wsparcie uczniów i nauczycieli podnoszące jakość edukacji
  - programy pomocy stypendialnej
  - wsparcie psychologiczno-pedagogiczne uczniów
  - dojazdy do szkół dla uczniów szkół ponadpodstawowych

Warunki wsparcia:

- rehabilitacja medyczna w formule Regionalnego Programu Zdrowotnego
- kształcenie poprzez Bazę Usług Rozwojowych (BUR)
- rehabilitacja medyczna w formule Regionalnego Programu Zdrowotnego
- kształcenie poprzez Bazę Usług Rozwojowych (BUR)

5.11 Kształcenie ustawiczne

Zakres wsparcia:

- kształcenie i szkolenia z wykorzystaniem Bazy Usług Rozwojowych (BUR) dla osób chcących z własnej inicjatywy podnieść kwalifikacje
- podnoszenie kompetencji podstawowych (m.in. cyfrowych)
- wsparcie procesu walidacji i certyfikacji umiejętności
- wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych, np. Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji (LOWE), Uniwersytety Trzeciego Wieku

Priorytet 6**Fundusze europejskie wspierające włączenie społeczne w opolskim****6.1** Wsparcie ekonomii społecznej

Zakres wsparcia:

- usługi wsparcia dla Przedsiębiorstw Społecznych (PS) oraz Podmiotów Ekonomii Społecznej (PES)
- tworzenie nowych miejsc pracy w PS
- podnoszenie kwalifikacji PS za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych (BUR)
- Warunki wsparcia:
- działania realizowane przez Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) - wymagana akredytacja
- wsparcie zgodne z ustawą z 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej

6.2 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym

Zakres wsparcia:

- aktywizacja społeczno-zawodowa skierowana do osób biernych zawodowo oraz dotkniętych wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnościami
- usługi reintegracji społeczno-zawodowej realizowane w Centrach Integracji Społecznej (CIS), Klubach Integracji Społecznej (KIS), Warsztatach Terapii Zajęciowej (WTZ), Zakładach Aktywizacji Zawodowej (ZAZ)
- tworzenie mieszkań chronionych i wspomaganych
- poprawa dostępu do kultury i rekreacji

6.3 Wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych

Zakres wsparcia:

Brak szczegółowych informacji

6.4 Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów**6.5** Wsparcie integracji społecznej społeczności romskiej

Zakres wsparcia:

- integracja społeczno-zawodowa obywateli państw trzecich, m.in. obywateli Ukrainy (np. integracja na rynku pracy, wsparcie adaptacyjne, edukacja włączająca, mieszkania)
- kompleksowe wsparcie społeczności romskiej (np. poprawa warunków bytowych, kultura, edukacja włączająca, aktywizacja społeczno-zawodowa, kampanie świadomościowe).

6.6 Wsparcie osób w kryzysie bezdomności

6.5 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej

Profilaktyka zachowań społecznych

Zakres wsparcia:

- wsparcie rodziny przeżywającej problemy opiekuńczo-wychowawcze
- wsparcie preadopcyjne i postadopcyjne
- tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej
- profilaktyka zachowań społecznych dzieci i młodzieży
- wsparcie dzieci i młodzieży w placówkach socjoterapeutycznych
- podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry poradni psychologiczno-pedagogicznych

Warunki wsparcia:

- zgodność z Regionalnym Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji (RPDI)
-

Priorytet 7

FE wspierające usługi społeczne i zdrowotne w opolskim

7.1

Usługi zdrowotne i społeczne oraz opieka długoterminowa

Zakres wsparcia:

- usługi społeczne i zdrowotne dla osób starszych i z niepełnosprawnościami
- poprawa dostępu do mieszkań o charakterze wspomagającym, chronionym
- transport osób o ograniczonej mobilności
- tworzenie i rozwijanie Centrów Usług Społecznych (CUS)
- działania objęte Regionalnymi Programami Zdrowotnymi:
  - kompleksowa opieka nad matką i dzieckiem
  - wady postawy u dzieci

Warunki realizacji programów i usług zdrowotnych:

- konsorcja POZ, AOS i szpitali
- grupy defaworyzowane
- "białe plamy"
- synergia z EFRR
- koordynacja usług społecznych i zdrowotnych
- brak finansowania leczenia (poza diagnostyką i za wyjątkiem rehabilitacji ułatwiającej powrót do pracy)

Priorytet 8

Europejski Budżet dla społeczeństwa opolskiego

8.1

Europejski Budżet Obywatelski

8.2 Europejski Młodzieżowy Budżet Obywatelski

Zakres wsparcia:

- poprawa dostępu do zatrudnienia w szczególności dla osób młodych
- edukacja przedszkolna, ogólna i zawodowa
- uczenie się przez całe życie
- wsparcie obywateli państw trzecich
- usługi społeczne i zdrowotne

Warunki wsparcia:

- wsparcie realizowane w oparciu o ustawę z 29 czerwca 2003 r. o działalności pożytku i o wolontariacie, z udziałem NGO i mieszkańców regionu (głosowanie na najlepsze oferty)
- realizacja Europejskiego Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego dotyczy wszystkich celów FEO 2021-2027